

T.C.

SELÇUK ÜNİVERSİTESİ

FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

STRESİN ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİN DERS İÇİ PERFORMANSI ÜZERİNDE ETKİSİ
(Selçuk Üniversitesinde Bir Alan Çalışması)

Yildirim Salahaldin Hussein HUSSEIN

YÜKSEK LİSANS

İstatistik Anabilim Dalı

Ocak-2017

KONYA

Her Hakkı Saklıdır

ÖZET

YÜKSEK LİSANS

STRESİN ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİN DERS İÇİ PERFORMANSI ÜZERİNDE ETKİSİ (Selçuk Üniversitesinde Bir Alan Çalışması)

Yildirim Salahaldin Hussein HUSSEIN

Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü
İstatistik Anabilim Dalı

Danışman: Prof. Dr. Coşkun KUŞ

2017, 27 Sayfa

Jüri
Danışmanın Prof. Dr. Coşkun KUŞ
Doç. Dr. Buğra SARAÇOĞLU
Yrd. Doç. Dr. Ahmet PEKGÖR

Bu çalışmada, stres kaynağı ve ders içi performansının detaylı tanımı yapılmıştır. Stresin, üniversite öğrencilerinin ders içi performansını nasıl etkilediğini incelemek için Selçuk Üniversitesin'de (75) üniversite hocası ve (600) öğrenci arasında anket gerçekleştirilmiştir. Uygulanan anket, 43 stres kaynağı ölçek soruları, 8 öğrencilerin ders içi performansı ölçek soruları ve 5 demografik soru olmak üzere toplamda 56 sorudan oluşmaktadır. Alınan anket sonuçları analizinde IBM SPSS statistics 22 for windows paket programı kullanılmıştır. Anket sonuçlarına, korelasyon, faktör analizi, t test, ve tanımlayıcı istatistik yöntemleri uygulanmıştır. Öğrencilerin stres dağılımı cinsiyet, yaş, doğduğu şehir, bölümleri ve uyruklarına göre yapılmış ve yapılan bu gruplara göre öğrencilerin performansı belirlenmiştir. Bu çalışma sonucunda, stres kaynaklarının (U,KY,FC) ders içi performansına negatif yönde etkilediği görülmüştür, ayrıca üniversiteden kaynaklanan stres öğrenciler arasında en fazla görülen stres çeşididir.

Anahtar Kelimeler: Korelasyon, Performans, Stres, Üniversite Öğrencileri.

ABSTRACT

MS THESIS

THE EFFECT OF STRESS ON COLLEGE STUDENT'S IN-CLASS PERFORMANCE (A Study Case In Selcuk University)

Yildirim Salahaldin Hussein HUSSEIN

THE GRADUATE SCHOOL OF NATURAL AND APPLIED SCIENCE OF SELÇUK UNIVERSITY
THE DEGREE OF MASTER OF SCIENCE IN STATISTICS

Advisor: Prof. Dr. Coşkun KUŞ

2017, 27 Pages

Jury
Advisor Prof. Dr. Coşkun KUŞ
Doç. Dr. Buğra SARAÇOĞLU
Yrd. Doç. Dr. Ahmet PEKGÖR

In this study, the explanation on stress sources and the students classroom performance defination are given in detail. On purpose to know how the stresses affect the classroom performance of university students, among (75) professors and (600) students of the Selcuk university was handed out a survey. The applied survey is consists of, 43 of stress source scale questions, 8 students classroom performance scale questions and 5 demographic scale questions, in a total it is consist of 56 questions. Obtained survey results were analyzed by using IBM SPSS 22 package program. Analysis of factor, t test, correlation and descriptive statistics method are performed on collected data. Distribution of the stress was identified according to the Students gender, age, birthplace, departments and nationality and the students classroom performance was determined according to these groups. As a results, the sources of stress (U,KY,FC) were affect the classroom performance in a negative way and stress from arising from university reasons is most acrossed stress type over among the others.

Keywords: Correlation, Performance, Stress, University Students.

ÖNSÖZ

Bu tez çalışması, Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü İstatistik Anabilim Dalı Yüksek Lisans programında yapılmıştır. Çalışmada genel olarak Ders İçi Performans ve Stres kaynaklar ile ilgili bilgi verilmiştir ve aralarındaki ilişki incelenmiştir. Tez sonunda bu konu ile ilgili yapılan deneysel çalışmalar sunulmuş ve IBM SPSS 22 programı kullanarak uygulama yapılmıştır.

Bu tez çalışmasının yapılmasında ilgi ve desteğini esirgemeyen, aileme, Nadezhda Sharapova'ya ve arkadaşlarıma ayrıca bilgi ve tecrübelerinden yararlandığım sayın hocam Prof. Dr. Coşkun KUŞ'a teşekkürlerimi sunarım.

Yildirim Salahaldin Hussein HUSSEIN
KONYA-2017

İÇİNDEKİLER

ÖZET ..... **i**

ABSTRACT ..... **ii**

ÖNSÖZ ..... **iii**

İÇİNDEKİLER ..... **iv**

SİMGELER VE KISALTMALAR ..... **vi**

ŞEKİLLER ..... **vii**

ÇİZELGELER ..... **viii**

1. GİRİŞ **1**

2. KAYNAK ARAŞTIRMASI **3**

3. STRES KAYANAKLARI VE PERFORMANS **6**

3.1. Stres Kayanakları 6
3.1.1. Fiziki çevreden kaynaklanan stres 6
3.1.2. İş ve meşguliyet konusundan kaynaklanan stres 6
3.1.3. Psiko-Sosyal özelliklerden kaynaklanan stres 7
3.1.4. Aile sorunları 7
3.1.5. Toplumsal değişiklikler 8
3.1.6. Bireysel stres kaynakları 8
3.1.7. Kişilik özellikleri 9
3.2. Olumlu ve Olumsuz Stresler 9
3.3. Kısa Süreli ve Uzun Süreli Stres 10
3.4. Performans 11

4. MATERYAL VE YÖNTEM **12**

4.1. Üniversite Öğrencilerinin Ders İçi Performanslarını Etkiliyen Stres Kaynağını Belirlemek Ve Hangi Seviyede Olduğu İle İlgili Yapılan Uygulama; Selçuk Üniversitesi Örneği 12
4.2. Kişisel Bilgi Formu 12
4.3. Veri Analiz Yöntemi 13
4.4. Araştırmanın Yöntemi 13

5. ARAŞTIRMA BULGULARI **14**

5.1. Araştırmanın Metodolojisi 14
5.1.1. Model 14
5.1.2. Araştırmanın evreni ve örneklemin seçimi 15
5.1.3. Anketin güvenilirliği 15
5.2. Araştırma Bulguları 16
5.2.1. Demografik özellikler 16
5.2.2. Öğrencilerin stres düzeyleri 19
5.2.3. Öğrencilerin yaş gruplarına göre ders içi performanslarının karşılaştırılması için varyans (ANOVA) analizi sonuçları 20

6. SONUÇLAR VE ÖNERİLER **24**

6.1. Sonuçlar 24

6.2. Öneriler 25

KAYNAKLAR..... 26

EKLER 1

ÖZGEÇMİŞ..... 3

SİMGELER VE KISALTMALAR

Simgeler

KY : Kendini yorumlamaktan kaynaklanan stresi

U : Üniversiteden kaynaklanan stres

S : Sosyal nedenlerden kaynaklanan stres

FC : Fiziksel çevreden kaynaklanan stres

Kısaltmalar

SPSS : Statistical package for social sciences

St. Hata : Standart hata

St. Beta : Standar beta

V.D. : Ve Diğerleri

ŞEKİLLER

Şekil 3.2. Yerkes dodson kanunu.....10
Şekil 5.1. Öğrencilerin cinsiyetlere göre dağılım.....17
Şekil 5.2. Öğrencilerin yaşlarına göre dağılım.....17
Şekil 5.3. Öğrencilerin uyruklarına göre dağılım.....19
Şekil 5.4. Araştırma kapsamındaki öğrencilerin ders içi performanslarının histogram grafiği.....23

ÇİZELGELER

Çizelge 5.1. Cron-bach Alfa tablosu.....15
Çizelge 5.2. (Ortaklıklar) communalities tablosu.....16
Çizelge 5.3. Toplam Varyans tablosu.....16
Çizelge 5.4. Öğrencilerin cinsiyetlere göre dağılım.....16
Çizelge 5.5. Öğrencilerin yaşlarına göre dağılım.....17
Çizelge 5.6. Öğrencilerin uyruklarına göre dağılım……......18
Çizelge 5.7. Öğrencilerin stres kaynaklarının değer ortalaması.....19
Çizelge 5.8. Bilimsel istatistikler.....20
Çizelge 5.9. Varyans analizi tablosu.....20
Çizelge 5.10. Öğrencilerin cinsiyetlerine göre ders içi performanslarının düzeylerinin karşılaştırılması için t Testi Tablosu.....20
Çizelge 5.11. Öğrencilerin stres kaynaklarına göre dağılmları.....21
Çizelge 5.12. Bağımlı ve bağımsız değişkenler arasındaki korelasyon katsayısı.....23

1. GİRİŞ

Stres felaket, bela, musibet, dert ve elem gibi anlamlar taşımaktadır, bu kelime Latince "estrictia"dan gelmektedir ve 17. Yüzyılndan beri bilinmektedir, ancak stres kelimesinin 18 ve 19. yüzyıllarında anlamı değişmiş ve güç, baskı, zorluk gibi anlamlarda kullanılmıştır(Ayrancı ve Öge, 2011).

Yapılan çalışmalara göre stres kaynakları, insanların karşılaştığı sosyal ve psikolojik olaylar, bedensel, zihinsel, duygusal ve sosyal açılardan gelişim süreci, teknolojik hızla değişimler ve günlük hayata, iş veya okulda karşılaşılan travmatik olaylar olarak belirlenmektedir(Ayrancı vd., 2009).

Stres Türk Dil Kurumu'na (1992) göre; ameliyat şoku, soğuk ve heycan gibi etkenlerin insan vücudunda veya metabolizmasında oluşturduğu bozuklukların tamamıdır(Yurtsever, 2009b).

Yükseköğretim kurumlarında (Üniversiteler ve yüksekokullar) öğrenciler bir çok zorlukla karşılaşmaktadır ve bunlarla başa çıkılmadıkça veya bu zorlukların önüne geçilmedikçe öğrencilerde stresin yayılması kaçınlmaz olmaktadır(Ayrancı vd., 2008) Kaygı ise, stresin bir sonucu olarak ortaya çıktığı belirlenmektedir. Öğrenciler arasında stresin yayılmasına neden olan en büyük etken sınav kaygısıdır, sınav kaygısı öğrencilerin başarısı önüne geçen en büyük engel haline gelebilmektedir(Ayrancı ve Öge, 2011).

Son zamanlarda eğitim açısından küreselleşme, çok dilli ve çok bilgili olma, yaş etkenine aldırmadan öğrenime devam etme, öğrenim merkezleri gibi çağdaş değerlere önem verilmektedir. Bu çağdaş değerler, bireylerin ihtyacını karşlayacak seviyede beceri ve bilgi kazanmasnı kapsamaktadır. Bu çağdaş değerler hızlı değişme yol açmaktadır ve bu hızlı değişim en çok eğitim programlarını etkilemektedir. Ancak eğitimde görülen değişimler toplumsal değişmlerden daha yavaş olduğu görülmektedir(Bal, 2012).

Teknolojide görülen hızlı değişim ve ilerleme beraberliğinde bir çok yenilik getirmektedir, günümüzde bireyler artık yaparak, deniyerek, yaşıyarak öğrenip ve öğrendiklerini yaşamına entegre edebilmektedir, ayrıca yaratıcı fikirler ve problemleri çözme becerisinin gelişmesi aktif öğrencileri gerekli kılmaktadır.

Artık okullarda kendini geliştirmiş, araştıran, sorgulayan, deneyen ve kendine özgün becerileri olan ve ürünler ortaya çıkarabilecek olan öğrenciler en çok istenilen öğrenci profilidir. Bu durumda, öğrenci kısıtlı bir sürede edindiği bilgileri tek bir boyutta sınırlıyarak bir sonuca oluşmaktansa uzun süreçte öğrencinin farklı özelliklerini açığa çıkarmak amaçlanmaktadır. Bireylerin yetiştirlmesinde en önemli etken ve en büyük sorumluluk öğretmenler ve ailelere aittir(Meltem ve Duygu, 2009).

Bu çalışmada üniversite öğrencilerinin stres kaynaklarının ders içi performans düzeyine etkisini ve stres kaynaklarından hangisi en çok öğrencileride görünmesi üzere yapılmıştır. Çalışmanın 2. Bölümünde kaynak araştırması, 3. Bölümünde stres kaynakları ve performans, 4. Bölümünde materyal ve yöntem, 5. Bölümünde araştırmadaki mevcüt olan anket soruları üzerinde ufak değişiklilikler ve eklemeler yapılmasıyla öğrencilere uygulanmış olup araştırma bulguları ve sınırları verilmiştir, en son olarakta 6. Bölümde sonuçlar ve öneriler verilmiştir.

2. KAYNAK ARAŞTIRMASI

(Gümüştekin ve Gültekin, 2009), çalışmasında stres kaynakları incelenmiş ve stres kaynaklarının bireyin kariyer yaşamı üzerinde ne gibi etkileri olduğu ve bu etkilerin neler olduğu araştırılmıştır. İşverenler çalışanlarının; kişilik yapılarına, becerilerine, yaşına, cinsiyetine, medeni durumuna, eğitim düzeyine göre planlama yapmaları gerekmektedir. Ayrıca çalışma süresi, yaptığı iş, işteki rolü, kişiler arası ilişkiler, iş yeri yapısı ve ikilim gibi stres kaynaklarına göre kariyer planlaması yapılması gerekmektedir, işveren ve çalışanlar arasında iş stresini azaltımada ve kariyer geilişmlerini desteklemede önemli bir faktör olucaktır.

(Ercan vd., 2004), çalışmasında Edremit Körfez Bölgesindeki eczane eczacıların çalışma süreci boyunca karşılaştıkları stres kaynakları ve bu kaynakların neden olduğu stres seviyelerinin incelenmesi amçlanmıştır. Bu çalışma sonunuda, eczacıların çok yoğun, uzun saatler çalışma ve yorgun bir çalışma hayatı sürdükleri ve bu nedenle hata yapma veya yanlış kararlar almaları kaçınılmaz olduğu belirlenmiştir. Ayrıca, eczacıların sorun yaşamasına ve stresli olmasına yol açan en önemli faktör geri ödemeler ve bu konuda yaşadıkları sıkıntılar olduğu bu çalışma ile tespit edilmiştir.

(Güçlü, 2001), çalışmasında stresin insan vücüdunu herhangi bir olay veya isteme karşı gösterdiği tepki olarak tanımlamıştır. Stres bireylerin hayatın duygusal yönde çok etiklemektedir ve olumlu veya olumsuz duyguların yaşanmasına yol açmaktadır. Bu çalışmada, şu sorulara cevap sunulmuştur, (a) Stres nedir? (b) Kimler stresli olabilir? (c) Örgütsel stres nedenleri ? (d) Örgütsel stresi nasıl önleyebiliriz? (e) Stres yönetimi nedir?.

(İlgöz, 2014), çalışmasında çalışma ortamının stres düzeylerini etkilediği tespit edilmiştir. Kişiler sorun çıktıktan sonra değilde sorun çıkmadan önce ve çalışmanın en başında stresi önlemek için önleyeci girişmlerde bulnmak zorundadır. Böylece sorunları çözme ve stres kaynaklarının ortadan kaldırılması oluşabilecek stresin neden olucağı zararlı etkileri alınacak birtakım basit önlemler ile ortadan kaldırabilmekte veya zararı en düşük seviyede tutmada yardımcı olabilmektedir.

(Ersarı, 2010), çalışmasında strese yol açan faktörlerin ve stres yönetim tekniklerinin ve strese neden olan bu faktörlerin ve stres yöneteminin işgören kişiler üzerinde etkilerinin incelenmesidir. Araştırma iş motivasyonunun yüksek düzeyde, iş stresi ve stresle mücadele tekniklerinin orta düzeyde olduğu sonucuna varmıştır. Ayrıca, stres önleyci teknikler ile iş

motivasyonu arasında bir ilişki bulunumaktadır ve bu araştırma iş stresi ile iş motivasyonu arasında ciddi bir ilişkinin olduğunu vurgulamıştır.

(Tuğrul, 2000), çalışmasında stres ve depresyon arasındaki ilişkinin ve strese karşı koya bilmede (dayanıklı olabilmede) etkisi olan bazı etkenlerin incelenmesidir. Stres ve depresyon arasındaki ilişkiyi araştıran çalışmalar, günlük olaylar ve yaşamboyunca karşılaşılan olaylar ile depresyon arasında orta derecede bir ilişki olduğunu göstermiştir. Alınan bilgilere göre strese neden olan durumlar veya olaylar ciddi bir şekilde değerlendirilebilinmektedir. Sorunlar ile başaçıkma yollarını arayan ve başaçıkmayı başarabilen ve çevresinden alabileceği desteğin fazla olduğu kişler strese karşı koyabilmekte ve daha çok dayanıklı olabilmektedir.

(Yıldırım, 2008), çalışmasında muhasebe meslek mensupları ile muhasebe eğitimi veren öğretim elamanlarında iş stresin yüksek düzeyde olduğu belirlenmiştir. Ayrıca ankete katılanlardan elde edilen verilere göre şu sonuçlara varılmıştır:

- Çalışan bayanların stress seviyesi erkeklere göre daha yüksek olduğu.
- Stres düzeyinin ünvana göre değişmediği, muhasebe meslek mensupları ile muhasebe öğretim elemanlarından alınan stres puanları arasında pek fark olmadığı.
- Ankete sonuçları yaş grubuna göre değerlendirildiğinde, 20-29 yaş grubu stres ortalaması üst yaş gruplarına göre yüksek düzeylerde olduğu gözlenmiştir.

(Bal, 2012), çalışmasında ilköğretim öğrencilerinin matematik dersinde performans görevi hazırlama süreci hakkındaki görüşlerini ve yaşadıkları sorunları belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırma sonucunda, performans görevi hazırlama sürecinin öğrencilerin iletişim, ilişkilendirme ve araştırma becerilerini geliştirdiği sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca, öğrencilerin performans görevlerini hazırlama sürecinde zaman ve kaynağa ulaşma aşamasında sorunlar yaşadıkları belirlenmiştir.

(Özgan vd., 2008), çalışmasında yönetsel stres olgusunun demografik farklılıklara bağlı olarak değişkenlik gösterip göstermediğini incelemektir. Çalışma, Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesinde sekreter olarak görev yapan çalışanlara uygulanmıştır. Araştırma sonucunda yetersiz ücret ve koşulların, uzun ve yorucu çalışma saatlerinin, çalışanlar arasında yaşanan anlaşmazlıkların, iş yükü fazlalığının, aileye ve sosyal yaşama yeterli zaman ayıramama vb. gibi nedenlerin demografik farklılıklara göre değişkenlik gösterdiği ve strese yol açtığı saptanmıştır

(Sefer, 2006), çalışmasında sınıf öğretmenlerinin alternatif ölçme ve değerlendirme teknikleri konusunda görüşlerini, bu teknikleri kullanma sıklıklarını ve bu teknikleri kullanmada karşılaştıkları sorunları belirlemektir. Araştırma sonucunda; öğretmenlerin, alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerini kullanmada sorun yaşadıkları, bu sorunun nedenleri, zaman, kaynak yetersizliği, sınıf mevcutlarının kalabalık olması, öğrenciler ile velilerin ilgisizliği ve öğretmenlerin alternatif ölçme ve değerlendirme konusunda yeterli bilgi sahibi olmamaları olarak belirlenmiştir.

(Douglas, 2004), çalışmasında stres ile sınıf performansın (final sınav sonuçları) arasında ilişki olup olmadığını belirlemek ve stresin hangi koşularda final sınav puanlarını etkilediğini göstermek amacıyle yapılmıştır.Yapılan araştırma sonucunda öğrencilerin çoğu stres durumunda oldukları ortaya çıkmıştır ve öğrencilerin final sınav puanları ile nagetif yönde anlamlı bir ilişki olduğuna varılmıştır.

(Gümüştekin Ve Öztemiz, 2005), çalışmasında stres kavramı ve stresin insanda görülen belirtileri üzerinde durulmuş işletmelerde verimliliği ve performansı belirleyen etkenler incelenmiş örgütsel stres kavramına değinilmiş stresin örgütler üzerindeki etkileri verilmiştir.

3. STRES KAYANAKLARI VE PERFORMANS

3.1. Stres Kayanakları

Strese neden olabilecek bir çok neden bulunmaktadır bunlar, çevre etkisi, aile sorunları ve iş sorunları olabilmektedir. Bu bölümde strese yol açan faktörler açıklanmaktadır.

3.1.1. Fiziki çevreden kaynaklanan stres

Stresin oluşumuna yol açan birçok çevre faktörü bulunmaktadır. Fakat fiziki çevre bu faktörlerden biri olarak sayılmamaktadır ve bu sebeple, kaynağı stres olan belirtilerin oluşum nedeninin fiziki çevre olduğu anlaşılmayabilinmektedir. Bireylerin, çevreden kaynaklanan stres nedenleri şu şekilde özetlenmiştir ve fiziksel stres belirtileri sekiz ayrı bölümde açıklanmaktadır(Akgündüz, 2006).

Bunlar:

a. Tansiyon yükselmesi

b. Sindirim bozukluğu

c. Terleme

ç. Nefes darlığı

d. Baş ağrısı

e. Yorgunluk

f. Alerji

g. Mide Bulantısı

3.1.2. İş ve meşguliyet konusundan kaynaklanan stres

İş veya meşguliyet konusundan kaynaklanan sorunlar: karar verme güçlükleriyle dolu sorumlulu işler, ağır iş, rollerdeki belirsizlik, mesai işi, uzun zamanlı çalışmalar, aşırı yüklenme, çalışanlar arası çatışmalar(Aytaç, 2009).

İş hayatında oluşan stres çalışanlar ve yöneticiler açısından önemlidir. Çünkü hem bireysel hem de örgütsel sonuçları vardır. Uzun süreli stres birey üzerinde olumsuz etkiler oluşturmaktadır. Çalışanların sağlığı ve onların örgüte katkıları azalır. Son araştırmalara göre stres çalışanların işe devamsızlık göstermelerine ve işten ayrılmalarına sebep olabilmektedir.

Bundan dolayı işyeri zarar görmektedir. Çalışanlardan birinde görülen stres diğer çalışanları da olumsuz etkilemektedir, böylece işyerinde verimlilik azalmaktadır. Stresin azaltılması hem çalışanın örgüte katkısını arttırır, hem de çalışanların iş doyumunu yükseltir(Balcı, 2000).

İşten kaynaklanan stres, artık birçok uzman ve sağlık kuruluşuna göre, bir "hastalık" tır. Bunun sonucunda, çalışanların performansları düşmekte, birbirleriyle olan ilişkileri bozulmaktadır(Aytaç, 2009).

3.1.3. Psiko-Sosyal özelliklerden kaynaklanan stres

Psiko-Sosyal özelliklerden kaynaklanan stres 3'e ayrılır ve bunlar:

a). Günlük stresler

b). Gelişimsel stresler

c). Hayat krizleri niteliğindeki stresler (Aytaç, 2009).

Stresin psikolojik sonuçları: yaşam enerjisi kaybı, her zaman ilgi duyulan şeylere karşı ilginin azalması, sigara içilmesinde artış, fazla uyuma ihtiyacı, konsantrasyonda zorluluk çekmek, çabuk tepki göstermek ve unutkanlılık(Yurtsever, 2009b).

3.1.4. Aile sorunları

İş ve aile, insanları hayatları boyunca işle meşgul oldukları ve vaşarlı olup tatmin elde etmeye çalıştıkları bir gerçektir. İnsan hayatı açısından çok önemli olan iş ve aile sonucu meydana gelen çatışmalar, özellikle kadınların iş dünyasındaki sayılarının hızlı artması ve bununla birlikte ortaya çıkan çift gelirli ailelerin etkisiyle örgütlerin gündeminde önemli bir hale gelmiştir(Aytaç, 2002).

Her ne kadar da aile ortamı birey için piskolojik açıdan olumlu katkılar sağlasada bir stres faktörü haline de dönüşebilmektedir(Tutar, 2000).

Bu konuda yapılan araştırmalar sonuçunda iki sonuça varılmıştır, birici ailenin en çok mutluluk ve doyum verebilen ortam olduğuna varılmıştır, ikinci ise en çok zarar ve mutsuzluk verebilende yine aile olabileceği sonuçuna varılmıştır. Şiddete, çatışmaya neden olan sorunlar, para, cinsel yaşam, eğitim, kültür farklılığı ve eşler arasındaki iletişim yetersizliği olarak sıralanmaktadır. Evde yaşanan sorunların işe, işte yaşanan sorunların ise eve yansımaması oldukça zordur(Eren, 2000).

Aileden birnin ölmesi ya da hastalanması, anne ve baba arasında ya da çocuklar arasında yaşanan geçimsizlik bireyler üzerinde büyük bir etki ve stres yaratabilmektedir(Aktaş ve Aktaş, 1992).

Özellikle kadın yöneticiler işten doğan stresi daha yoğun olarak yaşamaktadırlar. Çünkü kadınlar genel olarak kendilerini ailenin esas sorumlusu olarak görmekte ve ebeveyn rolünü daha ciddiye almaktadırlar. Yüksek seviyeli kadın yöneticilere bakıldığında, bu kişilerin hem kariyerlerinde hem de aile hayatında başarılı olmaları beklenmektedir(Işıkhan, 2001).

3.1.5. Toplumsal değişiklikler

Çalışanların ve örgütlerin oldukları ortamın içinde oluşan toplumsal değişikliklere karşı gösterecekleri uyum çalışanlar üzerinde baskı oluşturmaktadır. Teknolojinin değişmesi bazı problemler doğurmaktadır. İşçilerin yerine bilgisayar ve robotların kullanılması bireylerde işsizlik oranını artırmaktadır(Can, 2001).

Dünyada oluşan değişimlere, kültürel ve sosyal değişimlerde katılmaktadır. Global olmak yolunda ilerleyen hayat, sosyal özellikleri, örf, adetler ve kültürlerde değişimler yaşanmaktadır. Kabulenmesi zor edilen bu unsurların değişmesi özel ve has olan kimliklerden çıkıp global olmaya başlamıştır(Eren vd., 2000).

Toplumsal değişiklikler bireylerin hayal kırıklığına uğramalarına neden olmakta ve ruh halerininde kötü ve kötüye gitiği bilinmektedir. Bu durumda bireyler için stres kaçınılmaz olmaktadır.

3.1.6. Bireysel stres kaynakları

Psikologlar göre stres, bireyin zihininde mevcuttur. Farklı bireylerin aynı olayalar için farklı tepkiler göstermektedir. Bu farklılık zihinsel ve sosyal şartlardan ve faktörlerden kaynaklanmaktadır. Bazen insanların yaşadıkları bir olaya aynı gününde tepki vermedikleri ancak bir gün sonra tepki verdikleri görülmektedir(Baltaş ve Baltaş, 2010).

Bireysel stres kaynaklarını insanın kendi ihtiyaçları, kapasite ve karakteri gibi unsurlardan oluşturmaktadır(Schermerhorn Jr, 1999).

Aile sorunları, Algılama farklılıkları, aile içindeki ilişkiler, çocukların yetiştirilmesi, eğitimi, eşlerin işi eve getirmeleri, boşanma ve ölüm gibi nedenler bireysel strese yol açan unsurlardır(Gümüştekin ve Öztemiz, 2005).

İnsanları stresten etkilenme süreleri de farklıdır. Bazı insanlar çok hızlı bir şekilde stresten etkilenmektedirler, ve bazı insanlar ise çok yavaş stresten etkilenmektedirler. Bazı

bireylerin strese karşı olan dayanıkları diğer bireylerden daha uzundur, bazı bireyler ise direnç düzeylerinin diğerlerine göre daha düşük olduğu görülmüştür(Eren vd., 2000).

3.1.7. Kişilik özellikleri

Stresin oluşumunda ve yaşanmasında kışısel özelliklerin önemi bilinmektedir. Bireyin çevresindeki oluşan değişikliker ve ilişkilere nasıl tepki gösterdiği bireyin kişiliği ile de ilgilidir. Çalışanın sert biri olması, cinsiyeti, duygusal yönden çabuk incinmesi ve olumsuzluklar karşısında gösterdiği direnç. Bunlar günümüzde birer stres kaynağı olarak karşımıza çıkmaktadır(Erdoğmuş, 1999).

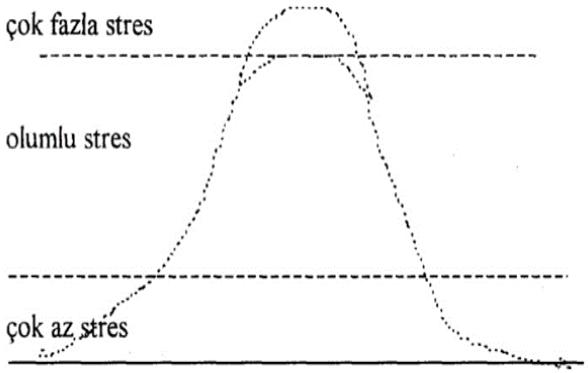
Kişilik, bireyin yaşamda önemli olduğu kadar çalışanın örgütsel nedenlerden kaynaklanan strestende etkilenmesi de önemlidir. Kişilik, zamanın ve koşulların insanlara biyolojik ve sosyal özellikler olarak etkileyen tüm ortak noktaları belirleyen unsurdur(Eroğlu, 2000).

Bireyleri biribirnden farklı yapan kişilik. bireyin kendisi ve çevresindekine olan bakış açısı ve tepkilerini gösteren çeşitli ortamlarda kendini gösteren bedensel, düşünsel ve ruhsal özellikleri olarak tanımlanabilmektedir(Tokat ve Giderler, 2006).

Genel tanımla, kişilik bireyin zihinsel ve bedensel özelliklerinde görülen değişikliliklerdir ve bu değişiklilikler kişinin davranış ve düşüncelerine yansatan tepkidir(Yurtsever, 2009a).

3.2. Olumlu ve Olumsuz Stresler

Stres iki grupta sınıflandırılmaktadır bunlar, olumlu stres ve olumsuz strestir. Olumlu ve positif eykiler veya sonuçlar veren stres olumlu stres olarak tanımlanmaktadır. Olumlu stres bireyin amacına ulaşırken stres ve kaygı yerine kendi fikirlerini kullanmaya yönelten ve bireyin mutlu bir şekilde yaşamın sürdüren strestir. Olumsuz stres ise, bireyin çaresiz, zayıf ve umutsuz olmasına yol açar ve sonuç olarak kendine güveninin kaybetmesine neden olan stres olarak tanımlanmaktadır.Yerkes-Dodson kanunu olumlu stresin Şekil 3.2 ’de görüldüğü gibi, çok fazla stres ile çok az stres arasında kalan stres olduğunu belirtmiştir(İlgöz, 2014).

Şekil 3.2. Yerkes dodson kanunu(ERSARI 2010; Türk, 1997)

Stres tamamen olumsuz bir kavram değildir, yaşam boyunca stres biraz strese ihtiyac duyulmaktadır, ancak fazla stres insanın hayatını olumsuz bir şekilde etkilemektedir. Bu nedenle, olumlu stresten mümkün olduğunca yararlanmalı, olumsuz stresten ise uzak durup ve bu tip strese karşı dayanıklı olnmalıdır(Yurtsever, 2009b).

3.3. Kısa Süreli ve Uzun Süreli Stres

Bireyin stres kaynağın düzeltmeye çalışması ve direnerek onunla başa çıkması ve sonunda gündelik yaşamına devam edebilmesi kısa süreli stres olarak tanımlanmaktadır. Her insan stres öncesi hayatına geri dönebilmek için stresin ortaya çıktığı andan itibaren onunla başa çıkmaya çalışmaktadır. Kısa süreli stesi etkileri şu şekildedir; Kalp atışlarında artış, kan basıncında artış, kızgınlık, unutkanlık ve dikkati toplayamamadır. Stresli durumlar ile başa çıkldığında ortaya kısa süreli stres çıkmaktadır, ancak burada bu tip durumlarla ne kadar sıklıkla karşlaştığımızda önemli bir etkendir. Kısa süreli stres çok fazla yaşandığı takdirde bu kısa süreli stres uzun süreli strese dönüşebilmektedir. Böylece kişlerin, bedensel ve psikolojik olarak kısa sürelietkilenmesi ve bu durum sonunda eski durumuna geri dönebilmesi kısa süreli stres olarak adlandırılmaktadır(Yurtsever, 2009b).

Uzun süreli stres, bir bireyin stres öncesi kaldıramayaçağı durumlarla karşılaşması ve bu durumların bireyin dayanımın aşması, dolayısıyla bu durumlarla başa çıkamamasını tanımlamaktadır. Sürekl uzun süreli stres ile karşılaşanlar, fiziksel hastalık veya sinir bozukluğu sonucu sakinleşemedikleri sürece, bu tip stres ile kolay kolay başa çıkmamaktadırlar. Bu tip strese karşı koyabilmek için bedenin strese karşı verdiği tepkilerin bilincinde olunması gerekmektedir. Het tür stresli durumda kaynağın tanımlayıp ve onunla başa çıkmaya çalışılmalıdır. Uzun süreli stres etkileri şu şekildedir; başağrısı, kalp hastalığı, ruhsal hastalıklar, fobiler, depresyon , hafıza ile ilgili sorunlar, uyku bozukluklarıdır. Uzun süreli stres bireyin tüm

gücünü zolamakta ve bütün kaynaklarını tüketmektedir. Bu nedenle, bireyin bu tip stres kaynağını iyice tanımlayıp ona karşı var gücüyle karşı koyıp ve onu ortadan kaldırmalıdır. Yaşanan strsin uzun süreli strese dünüşmemesi için bireylerin stres kaynağını tanımlaması ve onu karşı dayanıklı olması ve onu ortadan kaldırma mekanizmalarını iyice bilmesi icap etmektedir(Yurtsever, 2009b).

3.4. Performans

Yeni zaman dünyasında teknoloji ve bilim alanındaki gelişmeler, eğitim sistemlerine de yansımış, eğetim programlarının kişinin ve toplumun bu yeni gelişmeleri karşılayabilecek bir yapıya kavuşturulabilmesi çalışmaları hızlanmıştır(Sefer, 2006).

Öğrenci gelişimini sadece eğitim öğretim sürecinin sonunda yapılan ‘derse’ yönelik sayısal değerlendirmeler yeterli olmamaktadır. Çünkü yapılan sayısal değerlendirmelerde akademik başarının göstergesi olarak verilen not değişim, gelişimleri ve bireysel farklılıkları belirlemede eksik kalmaktadır(Korkmaz ve Kaptan, 2002).

Performans, “öğrencinin mevcut olan bilgileri ile neler yapabileceğini sergileme şeklidir” olarak tanımlanabilir. Öğrencinin performansını sergileyebileceği durumlar bir çok alt boyutlu çalışmalar olabilir. Örneğin bir kompozisyon, bir sözlü sunum, laboratuvar çalışmaları, yazılacak bir rapor, evde yapılacak bir ödev, grup çalışması vb. çalışmalar. Bu çalışmaların türüne bağlı olarak çeşitli yöntemlerle bir öğrencinin yaptığı çalışmanın her aşamasında ya da her adımında yapması beklenen davranışlarla gösterdiği davranışlar karşılaştırılarak performansı değerlendirilecektir(Sezer, 2005).

4. MATERYAL VE YÖNTEM

Çalışmanın bu bölümünde programlar, yöntemler ve yapılan analizler aşağıdaki gibi sunulmuştur:

4.1. Üniversite Öğrencilerinin Ders İçi Performanslarını Etkiliyen Stres Kaynağını Belirlemek Ve Hangi Seviyede Olduğu İle İlgili Yapılan Uygulama; Selçuk Üniversitesi Örneği

Çalışmada bazı demografik bilgileri alabilmek için araştırmacı tarafından hazırlanmış olan kişisel bilgiler formu uygulanmıştır. Bu aşamada çalışanların demografik özelliklerine yönelik 5 soru sorulmuştur ve bu sorular şöyle sıralanmaktadır:

- Cinsiyet
- Yaş
- Uyruk
- Bölüm
- İli (Doğduğu Şehir).

Çalışmanın devamında ise öğrencilerin stres kaynakları ve ders içi performanslarını ölçmek amacıyla anket uygulaması yapılmıştır. Uygulanan ankete toplam olrak 56 sorudan oluşmaktadır, 43 soru stres kaynağının ölçek soruları olarak ankete yer almıştır, 8 soruda öğrencilerin ders içi performansı ölçmek için ankete yer almıştır ve diğer 5 soru ise yukarda bahıs edilmiş üzere demografik soruları olark ankete yer almıştır. Araştırma verileri Selçuk Üniversitesi'nde öğrenim gören 600 katılımcıdan toplanmıştır. Anket formundaki maddeler beş basamaklı likert tipi şeklinde hazırlanmıştır. Her veri toplama aracının (cevaplayıcının) ölçek puanı, maddelere gösterdiği tepki puanlarının toplamından elde edilmiştir. Yüksek puan Stresin yüksek olduğunu göstermektedir.

4.2. Kişisel Bilgi Formu

Bu bölümde öğrencilere cinsiyet, yaş, uyruk, bölüm ve hangi şehirden olduklarıyla ilgili sorular sorulmuştur.

4.3. Veri Analiz Yöntemi

Çalışmada elde edilen verilerin analiz edilmesinde **IBM SPSS statistics 22** for windows paket programı kullanılmıştır. Çalışmada kapsamında gerçekleştirilen anket uygulamas sonucunda elde edilen veriler IBM SPSS statistics 22 for Windows paket programına yüklenmiş ve verilere (Faktör, ANOVA, t Test, Histogram Grafiği ve Korelasyon) analizlerine tabi tutulmuştur. Söz konusu analiz sonuçlar ve bunlara ilişkin yorumlar aşağıda yer almaktadır. Bu arştırmada hipotez testleri için alfa (test anlam seviyesi) 0.05 olarak ele alınmıştır.

4.4. Araştırmanın Yöntemi

Bu çalışmada tanımlayıcı istatistik yöntemi kullanılmıştır. Tanımlayıcı istatistik yönteminde amaç, değişkenleri ve değişkenler arasındaki ilişkileri tanımlamaktır. Bu tür çalışmalarda genellikle iki veya daha fazla değişken arasındaki ilginin derecesinin belirlenmesini içerir. Bu çalışmada öğrencilerin ders içi performansları ve stres kaynakları arasındaki ilişkiyi belirlenmeye çalışılacaktır. Nitekim bu şekilde, öğrencilerin ders içi performansları ve stres kaynakları arasındaki ilişkiyi, cinsiyet, yaş grupları, bölümleri, şehirleri ve uyruklarına göre farklar ve öğrenciler arasında oluşan en çok stres kaynağını ve stresin hangi seviyedi olduğu araştırılmıştır.

5. ARAŞTIRMA BULGULARI

Selçuk üniversitesinde profesör, doçent, doktor, ve araştırmacı olan 75 öğretim üyesine uygulanan bir anket sonuçunda 75 öğretim üyesinden 53'ü öğrencilerinin ders içi performanslarından memnün olmadıklarını beyan etmişlerdir. Buna yönelik öğrencilerin piskolojik yönünden olan stres kaynakları ve öğrencilerde en çok hangi stresin oluştuğunu araştırlıması için bu araştırma yapılmıştır.

Bu çalışmada son zamanlarda araştırmalara sıklıkla konu olan stres kaynakları ve ders içi performansına ne kadar etkilediğini elle almaktayız. Stres kaynaığnı belirlemek ve üniversitedeki öğrencilerin ders içi performanslarını ne derecede etkileyebileceğini, stres kaynaklarının aralarındaki ilişkiyi incelemek, öğrenciler arasında oluşan en çok stres kaynağini belirlemek ve stresin hangi seviyede olduğunu incelemek istenmiştir. Bu tez çalışmasında, üniversite'de öğrenim gören öğrencilerin stres kaynakları ve hangi seviyede olduğu ile ilgili çok detaylı bir bilgi bulunmadığı dikkate alınarak, öğrencilerin stres kaynakları hesaplayarak aralarındaki ilişkiye incelemek ve araştırmak istenmiştir ve öğrencilerin ders içi performanslarını ne derecede etkilediğini, öğrenciler arasında oluşan en çok stres kaynağini belirlemek ve stresin hangi seviyede olduğunu belirlemek amaçlanmıştır. Ayrıca bu konu ile ilgili çok sayıda araştırma olmadığı dikkate alınarak, bu tez çalışmasında stresin seviyesini ve kaynağını ve öğrencilerin ders içi performanslarını ne derecede etkiliyebileceğinin önemine dikkat çekmek ve bilgisayar programı kullanarak analitik bir inceleme yapılması amaçlanmıştır.

5.1. Araştırmanın Metodolojisi

Bu çalışmada sırasıyla modeli, evreni, örneklemi, veri toplama araçları, verilerin toplanmasında kullanılan yol ve verilerin analizinde kullanılan istatistiksel yöntemler açıklanmıştır.

5.1.1. Model

Çalışmada söz konusu üniversitede okumakta olan öğrencinin stress belirtileri ve stresin ders içi performanslarına ne derecede etkilediğini saptanmaya çalışılmıştır. Saptama yapılırken, koşulların önceden ayarlanmas ve bireylerin belirli cevaplar vermeleri yönünde etkilenmeleri söz konusu olmamıştır.

Genel tarama modeli; çok sayıda öğrenciden oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacıyla evrenin tümü ya da ondan oluşan bir grup üzerinde yapılan tarama

çalışmasıdır. Bu modele dayanan araştırmalarda; durum nedir, neredeyiz, ne yapmak istiyoruz, nereye, hangi yöne gitmeliyiz, oraya nasıl gideriz gibi sorulara, elde edilen verilere dayanılarak cevaplar aranır.

5.1.2. Araştırmanın evreni ve örneklemin seçimi

Araştırmanın örneklemi ve araştırmanın sınırlılıkları değerlendirildiğinde, öncelikle örneklemin özellikleri ve very toplama yöntemi dikkat çekmektedir. Örneklemin sadece üniversite öğrencilerinden oluşması sebebiyle katılımcılar belli yaş aralığındaki kişilerden oluşmuştur ve bu durum farklı yaş gruplarına genelleme yapmayı zorlaştırmaktadır. Ayrıca örneklemin Selçuk Üniversitesi öğrencilerinden oluşması, bulguların diğer üniversite öğrencilerine genellenmesinide engellemektedir. Araştırma verilerinin büyük kısmı dersliklerde araştırmacının gözetiminde toplanmıştır ancak ölçeklerin bir kısmı da öğrenci yurtlarında kalan öğrencilere verilerek bir süre sonra geri toplanmıştır. Yurttan toplanan verilerde bir gözetim söz konusu olmadığından, katılımcıların ölçekleri doğru cevaplayıp cevaplamadıkları konusundaki kontrol azalmıştır ve bu da veri toplama aşamasındaki bir sınırlılık olarak görülmektedir.

5.1.3. Anketin güvenilirliği

Anketin kendi içinde güvenilirliği Cronbach Alfa yöntemiyle test edilmiş ve çizelge 5.1.'de gösterilmiştir.

Çizelge 5.1. Cronbach alfa tablosu

Güvenilirlik katsayısı	
Anket Sayısı	600
Soru Sayısı	5
Alfa	0.712

Çizelge 5.1.'de anlaşılacağı gibi anketin tamamı için yapılan Cron-bach Alfa güvenilirlik katsayısı =0,712 olarak belirlenmiştir. Bu değer anketin güvenilir olduğunu göstermektedir.
Ayrıca değişkenlerin kaç kümede birleşip ve ne kadar güçlükle bir birleşimde olduklarını araştırma amacıyla, faktör analizi yapılmıştır.

Çizelge 5.2. (Ortaklıklar) communalities tablosu

	Bileşen (1)
U	0.823
S	0.724
KY	0.708
FC	0.485
P	0.395

Çizelge 5.3. Toplam varyans tablosu

Bileşen	Özdeğerleri			Kareler Toplamı		
	Toplam	% Varyans	Kümülatif %	Toplam	% Varyans	Kümülatif %
1	1.872	62.396	62.396	1.872	62.396	62.396
2	0.941	12.823	75.219			
3	0.889	10.775	85.994			
4	0.612	7.236	93.23			
5	0.464	6.77	100.00			

5..'te, özdeğeri 1'in üzerinde olan tek bir bileşen olduğu saptanmıştır. Bu bileşen bu ölçekle ölçülmeye çalışılan özelliğin %62.396'ini açıklamaktadır. Bu bileşenide üstte Components olarak görmekteyiz. Yani maddeler bir bileşen altında toplanabilmektedir. Çizelge 5.3.'te değerlerin büyüklüğü maddenin bileşene ne kadar büyük bir güçle ait olduğunu göstermektedir. Örneğin (U) maddesi bileşene büyük bir kuvvetle bağlıdır, ya da başka bir deyişle (U) maddesi bileşenin varyansına büyük katkı sağlamaktadır. Bu bağlamla beraber araştırmada kullanınlan ölçeğin doğru olduğunu göstermektedir.

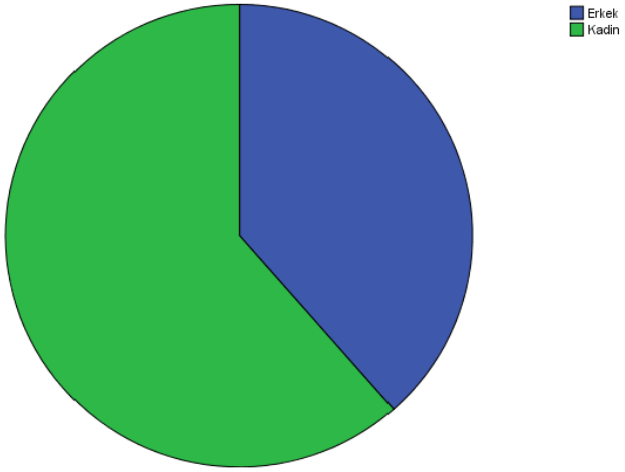
5.2. Araştırma Bulguları

5.2.1. Demografik özellikler

Çizelge 5.4. Öğrencilerin cinsiyetlere göre dağılımları

	N	Yüzde
Erkek	231	38.5
Kadın	369	61.5
Total	600	100.0

Çalışma kapsamındaki öğrenciler cinsiyetlerine göre dağılımları incelendiğinde öğrencilerin yarıdan fazlasının (%61,5) kadınlardan oluştuğu görülmektedir. Erkek öğrencilerin örneklem içerisindeki yeri ise %38,5'tır.

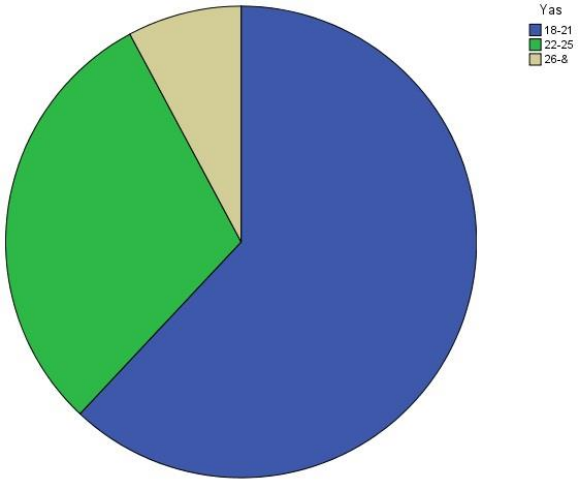

Şekil 5.1. Öğrencilerin cinsiyetlere göre dağılımları

Çizelge 5.5. Öğrencilerin yaşlarına göre dağılımları

	N	Yüzde
18-21 arası	372	62.0
22-25 arası	181	30.2
26- ve üzeri	47	7.8
Toplam	600	100.0

Çalışma kapsamındaki öğrenciler yaşlarına göre dağılımları incelendiğinde öğrencilerin yarıdan fazlasının (%62,0) 18 ile 21 yaş arasında olduğu görülmektedir. Bunu %30,2 ile 22 ile 25 yaş arası çalışanlar izlemektedir. 26 ve üzeri yaş arası öğrenciler oranı ise %7,8'dir.

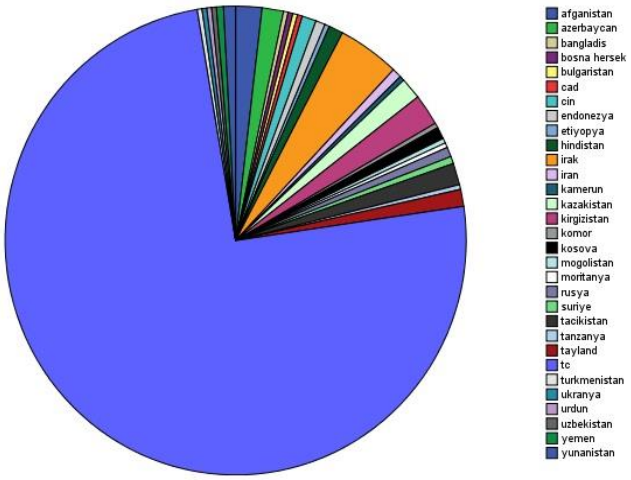

Şekil 5.2. Öğrencilerin yaşlarına göre dağılımları

Çizelge 5.6. Öğrencilerin uyruklarına göre dağılımları

	N	Yüzde
Afganistan	11	1.8
Azerbaycan	9	1.5
Bangladis	2	0.3
Bosna Hersek	2	0.3
Bulgaristan	2	0.3
Cad	2	0.3
Cin	6	1.0
Endonezya	4	0.7
Etiyopya	2	0.3
Hindistan	6	1.0
Irak	26	4.3
Iran	4	0.7
Kamerun	2	0.3
Kazakistan	9	1.5
Kirgizistan	13	2.2
Komor	2	0.3
Kosova	5	0.8
Mogolistan	2	0.3
Moritanya	2	0.3
Rusya	4	0.7
Suriye	3	0.5
Tacikistan	9	1.5
Tanzanya	2	0.3
Tayland	7	1.2
Türkiye	448	74.7
Turkmenistan	2	0.3
Ukranya	2	0.3
Urdun	2	0.3
Uzbekistan	2	0.3
Yemen	3	0.5
Yunanistan	5	0.8
Toplam	600	100.0

Çalışma kapsamındaki öğrenciler uyruklarına göre dağılımları incelendiğinde öğrencilerin yarıdan fazlasının (%74,7) Türkiye Cumhuriyeti uyruğundan oluştuğu görülmektedir. Yabancı uyruklu öğrencilerin örneklem içerisindeki yeri ise %25,3'tır.

Şekil 5.3. Öğrencilerin uyruklarına göre dağılımları

5.2.2. Öğrencilerin stres düzeyleri

Çizelge 5.7. Öğrencilerin stres kaynaklarının değer ortalaması

	N	Minimum	Maksimum	Ortalama	Varyans
KY	600	15	38	36.03	47.477
U	600	15	59	39.73	64.682
S	600	21	67	25.63	22.823
FC	600	5	25	13.72	20.488

Her stres vericiden alınan puanları dört grupta değerlendiriliyor. Çizelge 5.7.'de görüldüğü gibi 600 öğrencinin kendini yorumlamaktan kaynaklanan stres düzeyinin ortalaması 39.73 bulunmuştur yani ikinci grupta yer almaktadır öğrenciler (Hastalık geliştirme ihtimali olan aşamadalar).

600 öğrencinin üniversiteden kaynaklanan stres düzeyinin ortalaması 25.63 bulunmuştur yani ikinci grupta yer almaktadır öğrenciler (Hastalık geliştirme ihtimali olan aşamadalar).

600 öğrencinin sosyal nedenlerden kaynaklanan stres düzeyinin ortalaması 36.03 bulunmuştur yani ikinci grupta yer almaktadır öğrenciler (Hastalık geliştirme ihtimali olan aşamadalar).

600 öğrencinin fiziksel çevreden kaynaklanan stres düzeyinin ortalaması 13.72 bulunmuştur yani üçüncü grupta yer almaktadır öğrenciler (Hastalık geliştirme eğiliminde olan aşamadalar).

5.2.3. Öğrencilerin yaş gruplarına göre ders içi performanslarının karşılaştırılması için varyans (ANOVA) analizi sonuçları

Çizelge 5.8. Bilimsel istatistikler

Yaş	N	Ortalama	Std. Sapma
18-21	372	28.24	5.239
22-25	181	29.06	5.398
26-&	47	30.32	7.995
Toplam	600	28.65	5.571

Çizelge 5.9. Varyans (ANOVA) analizi tablosu

	Karalar toplamı	Sd	Ortalama kare	F	P
Gruplararası	221.799	2	110.899	3.604	0.078
Gruplariçi	18368.4	597	30.768		
Toplam	18590.198	599			

Öğrencilerin yaş gruplarına göre ders içi performanslarının ortalamaları arasındaki farkı belirlemek amacıyla yapılan varyans analizi sonucunda öğrencilerin farklı yaş gruplarına göre ders içi performanslarının arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farkındalık bulunmamıştır (P= 0.078 > 0.05). Ancak istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmasada yaş değerleri yükseldikçe öğrencilerin ders içi performansları yükselmektedir.

Çizelge 5.10. Öğrencilerin cinsiyetlerine göre ders içi performanslarının düzeylerinin karşılaştırılması için t Testi tablosu

Grup	N	Ortalam	Standart Sapma	t	df	P
ERKEK	231	28.14	6.313	1.773	598	0.091
KADIN	369	28.97	5.034			

Erkek ve kadınların ders içi performanslarının karşılanması için yapılan t testi sonrasında erkek ve kadın öğrencilerin ders içi performanslarının arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farkındalık bulunmamıştır (P=0.091 > 0.05)

Çizelge 5.11. Öğrencilerin stres kaynaklarına göre dağılmları

	Ders İçi Performans Değerlerinin Ortalaması		Sosyal Nedenlerden Kaynaklanan Stres Değerlerinin Ortalaması		Kendini Yorumlamaktandan Kaynaklanan Stres Değerlerinin Ortalaması		Üniversiteden Kaynaklanan Stres Değerlerinin Ortalaması		Fiziksel Çevreden Kaynaklanan Stres Değerlerinin Ortalaması	
Uyruk	Ortalama	N	Ortalama	N	Ortalama	N	Ortalama	N	Ortalama	N
Afganistan	31.27	11	25.55	11	41.18	11	42.82	11	16.36	11
Azerbaycan	25.11	9	20.44	9	38.78	9	39.00	9	14.33	9
Bangladis	38.00	2	29.00	2	40.00	2	51.00	2	11.00	2
Bosna Hersek	25.00	2	35.00	2	46.00	2	45.00	2	16.00	2
Bulgaristan	19.00	2	22.00	2	45.00	2	45.00	2	18.00	2
Çad	28.00	2	29.00	2	24.00	2	30.00	2	10.00	2
Çin	27.33	6	26.67	6	29.67	6	39.33	6	17.00	6
Endonezya	28.50	4	24.50	4	28.50	4	40.00	4	15.50	4
Etiyopya	31.00	2	29.00	2	42.00	2	43.00	2	8.00	2
Hindistan	34.00	6	24.67	6	43.00	6	44.33	6	16.00	6
Irak	34.35	26	22.27	26	32.81	26	38.27	26	14.08	26
Iran	36.00	4	24.50	4	36.50	4	32.50	4	9.00	4
Kamerun	22.00	2	20.00	2	40.00	2	37.00	2	11.00	2
Kazakistan	30.67	9	29.00	9	38.89	9	45.67	9	17.00	9
Kirgizistan	30.15	13	24.92	13	33.77	13	37.54	13	11.54	13
Komor	35.00	2	22.00	2	29.00	2	36.00	2	11.00	2
Kosova	29.80	5	27.00	5	43.40	5	42.60	5	16.00	5
Mogolistan	31.00	2	27.00	2	36.00	2	35.00	2	25.00	2
Moritanya	27.00	2	26.00	2	39.00	2	47.00	2	14.00	2
Rusya	29.50	4	28.50	4	42.50	4	47.50	4	16.50	4
Suriye	26.00	3	27.00	3	41.00	3	56.00	3	11.00	3
Tacikistan	27.56	9	18.56	9	34.67	9	43.56	9	15.00	9
Tanzanya	36.00	2	23.00	2	35.00	2	32.00	2	5.00	2
Tayland	25.86	7	25.71	7	48.00	7	50.43	7	16.00	7
Türkiye	28.37	448	25.94	448	35.77	448	39.31	448	13.25	448
Turkmenistan	22.00	2	17.00	2	30.00	2	36.00	2	12.00	2
Ukranya	16.00	2	26.00	2	34.00	2	44.00	2	20.00	2
Ürdün	29.00	2	25.00	2	42.00	2	42.00	2	17.00	2
Özbekistan	28.00	2	30.00	2	29.00	2	45.00	2	17.00	2
Yemen	40.00	3	32.00	3	38.00	3	45.00	3	13.00	3
Yunanistan	37.00	5	28.40	5	31.60	5	43.20	5	13.40	5

Çizelge 5.11.'de görüldüğü gibi selçuk üniversitesinde öğrenim gören 600 öğrencinin ders içi performans değerleri yer almaktadır ve bu değerlerin aralığı 8-40 arası hesaplanmaktadır yüksek değerler yüksek ders içi performans anlamına gelmektedir aksi şekilde düşük değerler ise düşük ders içi performansı anlamına gelmektedir ve bu tabloda yüksek ders içi performans ortalamalı 40 olan Yemen uyruklu öğrenciler dikkat çekmektedir ardından ikinci sırada 38 ders içi performans ortalamalı olan Bangaladış uyruklu öğrencileridir. En düşük ders içi performans ise 16 ortalamasına sahip olan Ukranya uyruklu öğrenciler görünmektedir.

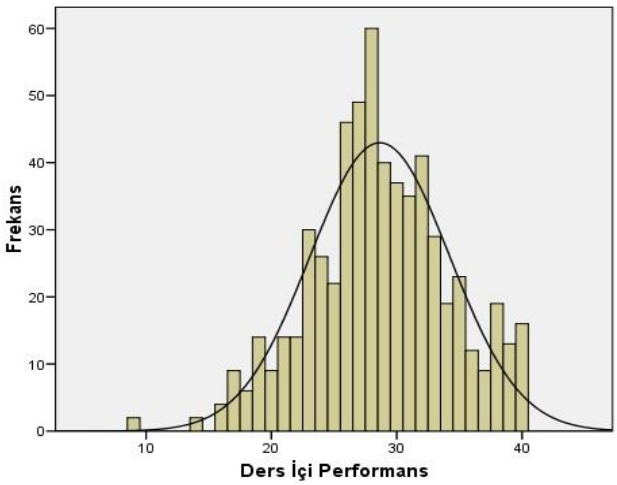
Çizelge 5.11.'de sosyal nedenlerden kaynaklanan stres değerleride yer almaktadır ve bu değerlerin aralığı 10-50 arası hesaplanmaktadır yüksek değerler yüksek sosyal nedenlerden kaynaklanan stres anlamına gelmektedir aksi şekilde düşük değerler ise düşük sosyal nedenlerden kaynaklanan stres anlamına gelmektedir ve bu tabloda yüksek sosyal nedenlerden kaynaklanan stres ortalamalı 35 olan Bosna Hersek uyruklu öğrenciler dikkat çekmektedir, ardından ikinci sırada 32 sosyal nedenlerden kaynaklanan stres ortalamalı olan Yemen

öğrencileridir. En düşük sosyal nedenlerden kaynaklanan stres ise 17 ortalamasına sahip olan Turkmenistan uyruklu öğrenciler görülmektedir.

Çizelge 5.11.'de kendini yorumlamaktan kaynaklanan stres değerleride yer almaktadır ve bu değerlerin aralığı 15-80 arası hesaplanmaktadır yüksek değerler yüksek kendini yorumlamaktan kaynaklanan stres anlamına gelmektedir aksi şekilde düşük değerler ise düşük kendini yorumlamaktan kaynaklanan stres anlamına gelmektedir ve bu tabloda yüksek kendini yorumlamaktan kaynaklanan stres ortalamalı 48 olan Tayland uyruklu öğrenciler dikkat çekmektedir, ardından ikinci sırada 46 kendini yorumlamaktan kaynaklanan stres ortalamalı olan Bosna Hersek uyruklu öğrencileridir. En düşük kendini yorumlamaktan kaynaklanan stres ise 24 ortalamasına sahip olan Çad uyruklu öğrenciler görülmektedir.

Çizelge 5.11.'de üniversiteden kaynaklanan stres değerleride yer almaktadır ve bu değerlerin aralığı 17-85 arası hesaplanmaktadır yüksek değerler yüksek üniversiteden kaynaklanan stres anlamına gelmektedir aksi şekilde düşük değerler ise düşük üniversiteden kaynaklanan stres anlamına gelmektedir ve bu tabloda yüksek üniversiteden kaynaklanan stres ortalamalı 56 olan Suriye uyruklu öğrenciler dikkat çekmektedir, ardından ikinci sırada 51 üniversiteden kaynaklanan stres ortalamalı olan Bangladiş uyruklu öğrencileridir. En düşük üniversiteden kaynaklanan stres ise 30 ortalamasına sahip olan Çad uyruklu öğrenciler görülmektedir.

Çizelge 5.11.'de fiziksel çevreden kaynaklanan stres değerleride yer almaktadır ve bu değerlerin aralığı 25-5 arası hesaplanmaktadır yüksek değerler yüksek fiziksel çevreden kaynaklanan stres anlamına gelmektedir aksi şekilde düşük değerler ise düşük fiziksel çevreden kaynaklanan stres anlamına gelmektedir ve bu tabloda yüksek fiziksel çevreden kaynaklanan stres ortalamalı 25 olan Mogolistan uyruklu öğrenciler dikkat çekmektedir, ardından ikinci sırada 20 fiziksel çevreden kaynaklanan stres ortalamalı olan Ukranya uyruklu öğrencileridir. En düşük fiziksel çevreden kaynaklanan stres ise 5 ortalamasına sahip olan Tanzanya uyruklu öğrenciler görülmektedir.

Şekil 5.4. Araştırma kapsamındaki öğrencilerin ders içi performanslarının histogram grafiği.

Şekil 5.4.'e göre araştırma kapsamındaki öğrencilerin ders içi performanslarına ait verilerin 30 civarında yoğunlaştığını, genel şekilde çok az sola çarpık bir yapı göstermekte yani normala çok yakındır.

Çizelge 5.12. Bağımlı ve bağımsız değişkenler arasındaki korelasyon katsayısı

		P	FC	S	KY	U
P	Korelasyon	1	-0.526	0.395	-0.841	-0.809
	P		0.002	0.061	0.000	0.000
	N	600	600	600	600	600

Çizelge 5.12.'te fiziksel çevreden kaynaklanan stres, kendini yorumlamaktan kaynaklanan stres ve üniversiteden kaynaklanan stresin ders içi performansı ile negatif yönde anlamlı bir ilişkide oldukları görülmektedir.

6. SONUÇLAR VE ÖNERİLER

6.1. Sonuçlar

Çalışmada stres kaynakları ile ders içi performansı arasındaki ilişkiler incelenmeye çalışılmıştır. Çalışmanın birinci bölümünde stres kaynakları ve ders içi performans ile ilgili kuramsal bilgiler verilmiştir.

Bu doğrultuda üniversite öğrencileri üzerinde bir araştırma gerçekleştirilmiştir. Çalışmada 600 üniversite öğrencisinin katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Çalışmada, demografik özelliklere ilişkin öğrencilerin yaşları, cinsiyetleri, bölümleri ve uyrukları ile doğduğu yer gibi sorulara verilen cevaplarda her demografik özellik kendi içinde ve yüzdesel olarak değerlendirilmiştir. Toplanan verilerin değerlendirilmesi sonucunda çalışmaya katılanların,

• yarıdan fazlasının (%61,5) kadınlardan oluştuğu,
• yarıdan fazlasının (%62,0) 18 ile 21 yaş arasında olduğu,
• çoğunluğunun (%74,7) Türk uyruklu olduğu ortaya çıkmıştır.

Çalışmada örneklemin demografik özellikleri konusunda toplanan veriler ile stres kaynakları, ders içi performansı arasındaki ilişkiler; stres kaynakları ile ders içi performans düzeyleri arasındaki ilişkiler incelenmiştir.

Çalışmada, öğrencilerin göreceli olarak en fazla üniversiteden kaynaklanan stres yaşadıkları ortaya çıkmıştır. Bunu sırasıyla kendini yorumlamaktan kaynaklanan stres izlemiştir. Göreceli olarak öğrencilerin stres düzeylerinin orta düzeyde olduğu görülmüştür. Bununla birlikte araştırmaya katılan üniversite öğrencilerin stres kaynakları olan kendini yorumlamaktan kaynaklanan stres, üniversiteden kaynaklanan stres ve fiziksel çevreden kaynaklanan stres ders içi performanslarının üzerinde anlamlı bir etkisinin olduğu ortaya çıkmıştır.

Çalışmada, elde edilen sonuçlara göre öğrencilerin ders içi performansları, stres kaynakları olan (KY, Ü ve FÇ) nedenlerinden kaynaklanan stres ile anlamlı düzeyde ilişkilidir ve ilişki ders içi performansı için negatif yöndedir. Öğrencilerin stres kaynaklarının değerlerinin artması ile öğrencilerin ders içi performansıda azaltmaktadır.

Elde edilen araştırma sonuçlarına göre öğrencilerin cinsiyeti, yaşları ve uyruklarının ders içi performans durumları açısından istatistiksel olarak anlamlı bir fark ve etki yaratığını söyleyebiliriz.

6.2. Öneriler

Üniversiteli öğrencilerin stresin ne olduğu ve stresle başa çıkma yollarını öğrenmeleri için eğitici seminer ve konferansların yapılması. Bu konuyla ilgili anketlerin sınav zamanı ve sınav sonrası yapılıp aradaki farkı incelemek, üniversite ve okullarda bu konuyla ilgil ne gibi bilinçlendirme porgramlar yapıldığını araştırma, stres ve kaygının öğrencilerin sosyal hayatını nasıl etkilediğini araştıma gibi çalışmalar önerilmektedir.

Öğrenci yaşam merkezlerinde de belediyelerin eğitim elemanları ve fizikî mekânları bu gibi çalışmalarda etkin bir rol oynaması gerekmektedir ve herkese uygun olabilecek gün ve saatler içerisinde;

a. Kültürel etkinlikler

b. Sanatsal etkinlikler

c. Sosyal etkinlikler

d. Sportif etkinlikler, gibi projeler gerçekleştirilmelidir.

Okul zamanında ve okul kapatıldığında'da bu gibi projelerin devam etmesi için yaz tatili dönemi içinde ayrı bir program yaparak okul ve belediye mekânlarında daha önce belirtilen etkinliklerin öğrencilere sunulması gerekmektedir.

KAYNAKLAR

Akgündüz, S. (2006). Örgütsel Stres Kaynaklarının Çalışanların İş Tatmini Üzerindeki Etkisi Ve Banka Çalışanları İçin Yapılan Bir Araştırma. DEÜ Sosyal Bilimleri Enstitüsü.

Aktaş, A., ve Aktaş, R. (1992). İş Stresi. Verimlilik Dergisi, 1, 153-167.

Ayrancı, E., ve Öge, E. (2011) Bir Vakıf Üniversitesindeki Öğrencilerin Sınav Kaygısı Hakkında Araştırma.

Aytaç, S. (2002). İşyerindeki Kronik Stres Kaynakları. Endüstri İlişkileri Ve İnsan Kaynakları Dergisi, 4(1).

Aytaç, S. (2009). İş Stresi Yönetimi El Kitabı İş Stresi: Oluşumu, Nedenleri, Başa Çıkma Yolları, Yönetimi. Uludağ Üniversitesi İİ BF, 1-34.

Bal, A. P. (2012). İlköğretim Öğrencilerinin Matematik Dersi Performans Görevi Hazırlama Sürecine İlişkin Görüşleri Ve Yaşadıkları Sorunlar. Pegem Eğitim Ve Öğretim Dergisi, 2(1), 11-24.

Balcı, A. (2000). Öğretim Elemanlarının İş Stresi. Kuram Ve Uygulama. Nobel Yayın Dağıtım. Ankara.

Baltaş, A., Ve Baltaş, Z. (2010). Stres Ve Başaçıkma Yolları: Remzi Kitabevi.

Can, H. (2001). Yönetim Bilimi Ve Tarihçesi. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Ercan ve Şar, A. (2004). Edremit Körfez Bölgesindeki Eczane Eczacılarının Stres Kaynakları. Ankara Eczacılık Fakültesi Dergisi, C, 33, 4.

Erdoğan, T., Ünsar, A. S., Ve Necdet, S. (2009). Stresin Çalışanlar Üzerindeki Etkileri: Bir Araştırma. Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 14(2).

Erdoğmuş, N. (1999). Kişilerde İç Çatışma Nedeni Olarak Rekabet-İşbirliği İkilemi. Bilgi, 1, 45-60.

Eren, E., Davranış, Ö., Ve Psikolojisi, Y. (2000). Beta Basım Yayım Ve Dağıtım: İstanbul.

Eroğlu, F. (2000). Davranış Bilimleri, Beta Yayınları, 5. Baskı, İstanbul.

Ersarı, G. (2010). İşgören Motivasyonunda Algılanan Stres Düzeyinin Ve Stres Yönetim Tekniklerinin Rolü Banka Çalışanları Üzerinde Bir Uygulama. Atatürk Üniversitesi.

Güçlü, N. (2001). Stres Yönetimi. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 21(1).

Gümüştekin, G. E., Ve Gültekin, F. (2009). Stres Kaynaklarının Kariyer Yönetimine Etkileri. Dumlupınar University Journal Of Social Sciences, 23.

Gümüştekin, G. E., Ve Öztemiz, A. B. (2005). Örgütlerde Stresin Verimlilik Ve Performansla Etkileşimi. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 14(1).

İlgöz, M. (2014). Stres Kaynakları, Sonuçları Ve Stresle Mücadele. Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Işıkhan, V. (2001). Çalışma Hayatında Stres Olgusu Ve Başa Çıkma Yolları. Şveren Dergisi, 39(19), 27-30.

Korkmaz, H., ve Kaptan, F. (2002). Fen Eğitiminde Öğrencilerin Gelişimini Değerlendirmek İçin Portfolyo Kullanımı Üzerine Bir İnceleme. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 23(23).

Meltem, A., Ve Duygu, A. (2009). Sınıf Öğretmenlerinin Performans Değerlendirme Sürecindeki Değerlendirme Yöntemlerini Kullanabilme Yeterlikleri, Karşılaştıkları Sorunlar Ve Çözüm Önerileri. TÜBAV Bilim Dergisi, 2(3), 354-363.

Özgan, H., Balkar, B., Ve ESKİL, M. (2008). Eğitim Fakültesi Öğrencileri Tarafından Sınıfta Algılanan Stres Nedenleri Ve Kişisel Değişkenlerin Strese Olan Etkisi. Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 24(24).

Schermerhorn Jr, J. R. (1999). Management, John Wiley&Sons. Inc, New York.

Sefer, G. (2006). Matematik Dersinde Problem Çözme Becerilerinin Dereceli Puanlama Anahtarı Kullanılarak Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Sezer, S. (2005). Öğrencinin Akademik Başarısının Belirlenmesinde Tamamlayıcı. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 18(18), 61-69.

Tokat, B., Ve Giderler, C. (2006). Yöneticilerin A Tipi Ve B Tipi Kişilik Yapılarının Liderlik Davranışlarına Etkisi Üzerine Bir Araştırma. Iktisat Isletme Ve Finans, 21(242), 60-68.

Tuğrul, C. D. (2000). Stres Ve Depresyon. Psikiyatri Dünyası, 4, 12-17.

Türk, M. (1997). Bir Örgütsel Stres Anketinin Türkiye'ye Uyarlanması Seri Üretim, Sürekli Üretim Teknolojileri İle Hizmet Sektöründe Uygulaması. Ege Üniversitesi.

Tutar, H. (2000). Kriz Ve Stres Ortamında Yönetim: Hayat.

Yıldırım, S. (2008). Muhasebe Öğretim Elemanları Ve Meslek Mensuplarının Mesleki Stres Düzeyi Üzerine Bir Araştırma. Muhasebe Ve Finansman Dergisi, 38, 153-162.

Yurtsever, H. (2009a). Kişilik Özelliklerinin Stres Düzeyine Etkisi Ve Stresle Başa Çıkma Yolları: Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma. DEÜ Sosyal Bilimleri Enstitüsü.

Yurtsever, H. (2009b). Kişilik Özelliklerinin Stres Düzeyine Etkisi Ve Stresle Başa Çıkma Yolları: Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma.

ANKET KAYNAĞI

http://www.kayram.net/rehberlik-testleri-olcekler-envanterler.asp

EKLER

EK-1: araştırmada kullanılan anket formu.

STRESİN ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİN DERS İÇİ PERFORMANSI ÜZERİNDE ETKİSİNİN ÖLÇEĞİ

Cinsiyet : KADIN ☐ ERKEK ☐

Yaş : 18-21 ☐ 22-25 ☐ 26-Ve Üzeri ☐

Uyruk : **Bölüm** : **İli (doğduğu şehir)** :

Aşağıdaki durumlar, stres verici bulduğumuz günlük şartlardır. Her birini okuyarak, kendinize uyan durumları satırın soluna işaretleyiniz. Sonra işaretlenmiş durumlara dönerek sizin için bunlar hangi sıklıkla oluyorsa o sıklığın numarasını daire içine alınız.

	Asla	Seyrek Olarak	Bazen	Sık Sık	Her Zaman
Yabancılarla karşılaşmaktan rahatsız olurum (S) / (KY).	1	2	3	4	5
Bir grup önünde konuşurken rahatsız olurum (KY).	1	2	3	4	5
İstediklerimi yapıp yapamayacağım konusunda kuşku duyarım (KY).	1	2	3	4	5
Yapacak çok ödevim ve çok az zamanım var (KY).	1	2	3	4	5
Kendi kendime zaman sınırlamaları koyarım (KY).	1	2	3	4	5
Üniversitede yaptıklarımdan daha fazla niteliklerim olduğunu düşünüyorum (KY).	1	2	3	4	5
Şu sırada okumakta olduğum bölüm için yetersiz olduğumu hissediyorum (KY).	1	2	3	4	5
Bir iş üzerinde dikkatimi toplamakta zorluk çekiyorum (KY).	1	2	3	4	5
Kişisel ihtiyaçlarım, okuduğum bölüm ile çatışma halindedir (KY).	1	2	3	4	5
Hissettiklerimi söylemekte güçlük çekiyorum (KY).	1	2	3	4	5
Beni etkileyecek olan üniversite kararları veya değişiklikler, bilgim olmadan veya bana sorulmadan ailem tarafından yapılır (İ).	1	2	3	4	5
Birlikte çalıştığım insanların yaptığım iş konusunda fikirleri yok (İ).	1	2	3	4	5
İşte zamanımı alan, birbirleri ile çatışanlardır (İ).	1	2	3	4	5
'Okumak' konusunda kendime güvenmiyorum (İ).	1	2	3	4	5
Bana yakın olan arkadaşlarım, benden farklı bölümlerde eğitim almaktalar (İ).	1	2	3	4	5
Ödevlerimi yapabilmem için, başka bölümlere de gitmem gerekir (İ).	1	2	3	4	5
Bir plan üzerine çalışmak yerine vaktimi onunla ilgili güçlükleri yenmek için harcıyorum (İ).	1	2	3	4	5
Sınıfımın diğer sınıflarla olan çatışmaları çözümleyemem. (İ).	1	2	3	4	5
Karmaşık işler canımı sıkar (İ).	1	2	3	4	5
'Hocalar' sınıav zamanında yeni ödevler vererek çalışmamı engeliyor (İ).	1	2	3	4	5
Birbiri ile çakışan sorumluluklar beni güç durumda bırakır (İ).	1	2	3	4	5
Bölüm hocalar ile benim aramda çatışma var (İ).	1	2	3	4	5

Sadece yaptığım ödevler yetersiz olduğu zaman hocalar beni hatırlarlar(İ).	1	2	3	4	5
Hocalarımla görüş ayrılıklarım var (İ) / (S).	1	2	3	4	5
Üniversitedeki arkadaşlarım veya ailemle olan çatışmaları çözümleyemem (İ) / (S).	1	2	3	4	5
Yoğun sınavlar ve ödevlerden dolayı hafta sonularınıda çalılşmam sebebiyle ailemin baskısını hissediyorum (S).	1	2	3	4	5
Yaşıtlarım arasındaki bir çatışmada hakemlik yapmaktan rahatsız olurum (S).	1	2	3	4	5
Benden küçükler (veya çocuklar) arasındaki bir çatışmada hakemlik yapmaktan rahatsız olurum (S).	1	2	3	4	5
Yaşıtlarımla çatışmaya girmekten kaçınırım (S).	1	2	3	4	5
Hocalarımla çatışmaya girmekten kaçınırım (S).	1	2	3	4	5
Astlarımla çatışmaya girmekten kaçınırım (S).	1	2	3	4	5
Aynı sınıfta olan arkadaşlarımdan çok az kişisel destek alırım (S).	1	2	3	4	5
Saldırgan kişilerle başa çıkmakta güçlük çekerim (S).	1	2	3	4	5
Daha düşük bölümlerdeki kişilere (veya çocuklara) olumsuz bir şey söylemem zor olur (S).	1	2	3	4	5
Pasif kişilerle iş yapmakta güçlük çekerim (S).	1	2	3	4	5
Ailemin benden birçok istekleri var (S).	1	2	3	4	5
Babam ile Annemin sağlığı ile ilgilenmem gerekli (S).	1	2	3	4	5
Arkadaşlarım ile iletişim kurmakta güçlük çekiyorum (S).	1	2	3	4	5
Gürültülü çevrem beni rahatsız ediyor (FÇ).	1	2	3	4	5
Oturduğum yerde çok sigara içiliyor (FÇ).	1	2	3	4	5
Oturduğum yerdeki koku beni rahatsız ediyor (FÇ).	1	2	3	4	5
Oldukça gürültülü bir yerde yaşıyorum (Oturduğum) (FÇ).	1	2	3	4	5
Oturduğum yerdeki çevre kirliliğinden şikayetçiyim (FÇ).	1	2	3	4	5
Grup çalışmalarına ve konu tartışmalara katılırım (P).	1	2	3	4	5
Sınıf içi derslere katılımı (P).	1	2	3	4	5
Soru ve önerilere cevaplarım (P).	1	2	3	4	5
Sınıf etkinliklerine katılırım (P).	1	2	3	4	5
Ödevleri, Projeleri amacına uygun hazırlarım (P).	1	2	3	4	5
Verilen ödevleri zamanında yaparım (P).	1	2	3	4	5
Arkadaşlarımla işbirliği içinde çalışırım (P).	1	2	3	4	5
Derslere hazır gelirim (P).	1	2	3	4	5

(http://www.kayram.net/rehberlik-testleri-olcekler-envanterler.asp).

ÖZGEÇMİŞ

KİŞİSEL BİLGİLER

Adı Soyadı	**:**	Yildirim Salahaldin Hussein HUSSEIN
Uyruğu	**:**	Irak
Doğum Yeri ve Tarihi	**:**	Kerkük 29.01.1992
Telefon	**:**	05379243779
Faks	**:**	
e-mail	**:**	y_s_h_kassap@yahoo.com

EĞİTİM

Derece		**Adı, İlçe, İl**	**Bitirme Yılı**
Lise	:	**Şehit İbrahim, Kerkük**	**2010**
Üniversite	:	**Kerkük Üniversitesi, Kerkük**	**2014**
Yüksek Lisans	:	-----	
Doktora	:	-----	

İŞ DENEYİMLERİ

Yıl	**Kurum**	**Görevi**

YABANCI DİLLER: - Arapça, İngilizce ve Rusça.

YAYINLAR

The Comparison between Student's Anxiety and Stress in Selcuk University
GENÇ A. and HUSSEIN Y.S.H., Selcuk University, Science Institute, Faculty of Science, Department of Statistics, Konya, Turkey ISSN: 2147-3781 5(3): 2 5- 3 6, 2 01 6